

ที่ พร 0037.4/ ๖ 23๘๘

ศาลากลางจังหวัดแพร่
ถนนไชยบูรณ์ พร 54000

๒๒ มิถุนายน 2553

เรื่อง ทาหรือกรณีนายกองค้การบริหารส่วนตำบลหุจรีตการสอบ

เรียน นายอำเภอทุกอำเภอ

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาหนังสือกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ที่ มท 0804.3/ว 1067 ลงวันที่ 14 มิถุนายน 2553

ด้วยจังหวัดได้รับแจ้งจากกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นว่าคณะกรรมการกฤษฎีกา(คณะที่ 1) ได้ให้ความเห็นในข้อหารือของกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นกรณีทีนายกองค้การบริหารส่วนตำบลหุจรีตการสอบว่าจะถือเป็นผู้ขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามในการสมัครรับเลือกตั้งเป็นนายกองค้การบริหารส่วนตำบลหรือไม่ ซึ่งความเห็นดังกล่าวจะเป็นประโยชน์ในการนำไปใช้ประกอบการพิจารณาดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ของอำเภอ รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วยนี้

จึงเรียนมาเพื่อทราบ

ขอแสดงความนับถือ

(นายเสรี คำภีร์ชัยไม)

องผู้ว่าราชการจังหวัด ปฏิบัติราชการแทน
ผู้ว่าราชการจังหวัดแพร่

สำนักงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจังหวัด
กลุ่มงานกฎหมาย ระเบียบและเรื่องร้องทุกข์
โทร 0-5453-4119,0-5453-4504-5 ต่อ 13

๙ มุน

สำนักงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจังหวัดแพร่
เลขรับ..... 2093
วันที่..... 17 มิ.ย. 2553
เวลา..... 10. น.

ที่ มท ๐๘๐๔.๓/ว ๑๐๒๗

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

ถนนนครราชสีมา เขตดุสิต กทม. ๑๐๓๐๐

๑๕ มิถุนายน ๒๕๕๓

เรื่อง หารือกรณีนายกองค้การบริหารส่วนตำบลทูลกระหม่อม

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัดทุกจังหวัด (ยกเว้นจังหวัดกาญจนบุรี)

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาบันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา เรื่อง พดติกรรมในทางทุจริตของนายกองค้การบริหารส่วนตำบล ตามมาตรา ๕๘/๑ (๓) แห่งพระราชบัญญัติสภาพาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๓๗ (กรณีนายกองค้การบริหารส่วนตำบลทูลกระหม่อม)

ด้วย คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๑) ได้พิจารณาและให้ความเห็นในข้อหารือของกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น เกี่ยวกับกรณีค้การบริหารส่วนตำบลทูลกระหม่อม ซึ่งกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นพิจารณาแล้วเห็นว่า ความเห็นดังกล่าวจะเป็นประโยชน์ในการนำไปใช้ประกอบการพิจารณาดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ของจังหวัด จึงขอส่งสำเนาบันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาเรื่องดังกล่าว รายละเอียดปรากฏตามสำเนาเอกสารที่ส่งมาพร้อมนี้ มาเพื่อนำไปใช้ประกอบการพิจารณาตามอำนาจหน้าที่ต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ขอแสดงความนับถือ

(นายไพรัตน์ สกลพันธุ์)

อธิบดีกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

สำนักกฎหมายและระเบียบท้องถิ่น

ส่วนวินิจฉัยและกำกับดูแล

โทร./โทรสาร ๐-๒๒๔๑-๕๐๓๕-๖

“ดำรงธรรมนำไทยใสสะอาด”

บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

เรื่อง พุทธกรรมในทางทุจริตของนายกองค์การบริหารส่วนตำบลตามมาตรา ๕๘/๑ (๓)
แห่งพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ./๒๕๓๗
(กรณีนายกองค์การบริหารส่วนตำบลอย่างม่วงทุจริตการสอบ)

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นได้มีหนังสือที่ มท ๐๘๐๘.๓/๖๔๙ ลงวันที่ ๒๕ มกราคม ๒๕๕๓ ถึงสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาขอหารือเกี่ยวกับการมีคุณสมบัติ และลักษณะต้องห้ามของบุคคลผู้มีสิทธิสมัครรับเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนตำบล ตามมาตรา ๕๘/๑ แห่งพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๓๗ สรุปความได้ว่า จังหวัดกาญจนบุรีได้มีหนังสือถึงกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ขอหารือกรณี ██████████ นายกองค์การบริหารส่วนตำบลอย่างม่วง อำเภอท่ามะกา จังหวัดกาญจนบุรี ซึ่งได้รับทุนการศึกษาจากองค์การบริหารส่วนตำบลอย่างม่วงเพื่อเข้าศึกษาตามโครงการความร่วมมือทางวิชาการระหว่างกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นกับสถาบันการศึกษา หลักสูตร รัฐประศาสนศาสตร์บัณฑิต สาขาการปกครองท้องถิ่น รุ่นที่ ๑ ได้กระทำการทุจริตในการสอบ โดยมีผู้มาสอบแทน มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรีจึงอาศัยอำนาจตามข้อ ๖ แห่งระเบียบ สภาประจำสถาบันราชภัฏกาญจนบุรี ว่าด้วยวินัยความประพฤติและการลงโทษนักศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๕ มีคำสั่งลงโทษพักการเรียนและให้ปรับตกทุกวิชาในภาคการศึกษาที่มีการทุจริต การสอบ จากข้อเท็จจริงนี้ อำเภอท่ามะกาและจังหวัดกาญจนบุรีมีความเห็นสอดคล้องกันว่า พุทธกรรมในทางทุจริตของนายกองค์การบริหารส่วนตำบลตามความในมาตรา ๕๘/๑ (๓) น่าจะ หมายถึงการทุจริตในอำนาจหน้าที่ตามกฎหมายจัดตั้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั้น ๆ และเป็น การกระทำในขณะดำรงตำแหน่งหรือเคยดำรงตำแหน่ง เมื่อการทุจริตการสอบเป็นความผิด เฉพาะตัวของ ██████████ ในฐานะนักศึกษาของมหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี ██████████ จึงไม่ตกเป็นผู้ขาดคุณสมบัติและมีลักษณะต้องห้ามตามความในมาตรา ๕๘/๑ (๓) แห่ง พระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น เห็นว่า เมื่อมาตรา ๕๘/๑ (๓) ได้กำหนด ลักษณะต้องห้ามของบุคคลผู้มีสิทธิสมัครรับเลือกตั้งเป็นนายกองค์การบริหารส่วนตำบลไว้ แต่เพียงว่าจะต้องไม่เป็นผู้มีพุทธกรรมในทางทุจริตโดยไม่มีคำว่า “ต่อตำแหน่งหน้าที่ใด ๆ” กำหนดไว้ด้วย คำว่า “ทุจริต” ในที่นี้จึงมิใช่เพียงหมายความถึงการกระทำทุจริตต่อตำแหน่ง หน้าที่เท่านั้น แต่ต้องหมายความรวมถึงกรณีนายกองค์การบริหารส่วนตำบลได้กระทำการอื่นใด เพื่อแสวงหาประโยชน์ที่มิควรได้โดยชอบด้วยกฎหมายสำหรับตนเองหรือผู้อื่นด้วย

ส่งพร้อมหนังสือ ที่ นร ๐๔๐๑/๐๔๔๒ ลงวันที่ ๒๖ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๕๓ ซึ่งสำนักงาน คณะกรรมการกฤษฎีกามีถึงสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี

เนื่องจากจังหวัดกาญจนบุรีและกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นมีความเห็นในเรื่องนี้แตกต่างกัน ประกอบกับผลการวินิจฉัยในเรื่องนี้มีผลกระทบต่อสถานภาพในการดำรงตำแหน่งของบุคคลที่เกี่ยวข้อง จึงขอให้คณะกรรมการกฤษฎีกาได้พิจารณาว่าความเห็นใดถูกต้องหรือมีแนวทางปฏิบัติในเรื่องนี้อย่างไร

คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๑) ได้พิจารณาข้อหารือของกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นโดยมีผู้แทนกระทรวงมหาดไทย (กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นและจังหวัดกาญจนบุรี) เป็นผู้ชี้แจงข้อเท็จจริงแล้ว เห็นว่า โดยที่มาตรา ๕๘/๑ (๓)^๑ แห่งพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๓๗ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๔๖ ได้กำหนดลักษณะต้องห้ามของบุคคลผู้มีสิทธิสมัครรับเลือกตั้งเป็นนายกองค์การบริหารส่วนตำบลว่าต้องไม่เป็นผู้มีพฤติกรรมในทางทุจริต ลักษณะต้องห้ามเช่นนี้จึงไม่เกี่ยวกับการปฏิบัติหน้าที่หรือจะต้องมีคำพิพากษาอันถึงที่สุดของศาลวินิจฉัยว่าได้กระทำความผิดโดยทุจริต เพียงแต่มีพฤติกรรมไปในทางทุจริตก็ย่อมเข้าข่ายต้องห้ามแล้ว สำหรับคำว่า “ทุจริต” นั้น เมื่อกฎหมายในเรื่องนี้มีได้นิยามความหมายไว้เป็นการเฉพาะ จึงต้องพิจารณาตามความหมายทั่วไปโดยเทียบเคียงจากนิยามคำว่า “โดยทุจริต” ตามมาตรา ๑^๒ แห่งประมวลกฎหมายอาญา ที่หมายความถึง “เพื่อแสวงหาประโยชน์ที่มีควรได้โดยชอบด้วยกฎหมายสำหรับตนเองหรือผู้อื่น” ควบคู่กับแนวคำพิพากษาของศาลฎีกาที่พิพากษาเกี่ยวกับความหมายของคำว่า “โดยทุจริต” ว่าประโยชน์ที่มีควรได้นี้ อาจเป็นประโยชน์ในทางทรัพย์สินหรือประโยชน์ที่มีใช้ทรัพย์สินก็ได้”

^๑มาตรา ๕๘/๑ บุคคลผู้มีสิทธิสมัครรับเลือกตั้งเป็นนายกองค์การบริหารส่วนตำบลต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามกฎหมายว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น และต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามดังต่อไปนี้ด้วย

- (๑) มีอายุไม่ต่ำกว่าสามสิบปีบริบูรณ์ในวันเลือกตั้ง
- (๒) สำเร็จการศึกษาไม่ต่ำกว่ามัธยมศึกษาตอนปลายหรือเทียบเท่า หรือเคยเป็นสมาชิกสภาตำบล สมาชิกสภาท้องถิ่น ผู้บริหารท้องถิ่น หรือสมาชิกรัฐสภา
- (๓) ไม่เป็นผู้มีพฤติกรรมในทางทุจริตหรือพ้นจากตำแหน่งสมาชิกสภาตำบล สมาชิกสภาท้องถิ่น คณะผู้บริหารท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น รองผู้บริหารท้องถิ่น หรือเลขานุการหรือที่ปรึกษาของผู้บริหารท้องถิ่น เพราะเหตุที่มีส่วนได้เสียไม่ว่าโดยทางตรงหรือทางอ้อมในสัญญาหรือกิจการที่กระทำกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นยังไม่ถึงห้าปีนับถึงวันรับสมัครเลือกตั้ง

^๒มาตรา ๑ ในประมวลกฎหมายนี้

“โดยทุจริต” หมายความว่า เพื่อแสวงหาประโยชน์ที่มีควรได้โดยชอบด้วยกฎหมายสำหรับตนเองหรือผู้อื่น

ฯลฯ

ฯลฯ

คำพิพากษาศาลฎีกา ที่ ๕๕๗/๒๕๐๒ จำเลยได้เงินมาเพราะหลอกลวงว่าน้ำพุ นั้นเป็นน้ำพุที่เจ้าแม่สำโรงบันดาลให้เกิดขึ้นเป็นน้ำศักดิ์สิทธิ์ใช้เป็นการรักษาโรคได้ ประชาชนหลงเชื่อจึงให้เงินแก่จำเลย ย่อมถือได้ว่าเป็นการแสวงหาประโยชน์ที่มีควรได้โดยชอบด้วยกฎหมายเป็นการทุจริตตามกฎหมายแล้ว

คำพิพากษาศาลฎีกา ที่ ๑๐๕๑/๒๕๐๕ จำเลยเป็นผู้ใหญ่บ้านได้รับมอบหมายให้ทำหน้าที่จัดบัญชีสัตว์พาหนะ ทำบัญชีลูกคอกสัตว์พาหนะที่จตามคำร้องขอของลูกบ้าน แม้จะไม่ได้รับเงินจ้างรางวัล แต่ทำให้ลูกบ้านได้รับประโยชน์นำไปใช้อ้างต่อตำรวจที่ยึดโคนั้น นับว่าเป็นการแสวงหาประโยชน์ที่มีควรได้สำหรับผู้อื่นแล้วจึงถือได้ว่าจำเลยปฏิบัติหน้าที่ทุจริต มีความผิดตามประมวลกฎหมายอาญามาตรา ๑๕๗ และมาตรา ๑๖๒ (๑)

จากนิยามและแนวคำพิพากษาดังกล่าว คำว่า “พฤติกรรมในทางทุจริต” ตามมาตรา ๕๘/๑ (๓) แห่งพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบลฯ จึงหมายความว่า การกระทำใด ๆ ที่เป็นการแสวงหาประโยชน์ในทางทรัพย์สินหรือที่มีใช้ทรัพย์สินที่มีควรได้โดยชอบด้วยกฎหมายสำหรับตนเองหรือผู้อื่น

ดังนั้น การที่ [REDACTED] ให้ผู้อื่นเข้าสอบแทนอันเป็นการฝ่าฝืนระเบียบของมหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี จนถูกมหาวิทยาลัยลงโทษฐานทุจริตการสอบนั้น จึงเป็นการแสวงหาประโยชน์ที่มีควรได้โดยชอบด้วยกฎหมายสำหรับตนเองอันถือเป็นพฤติกรรมในทางทุจริตตามความหมายของมาตรา ๕๘/๑ (๓) แห่งพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๓๗ แล้ว

(คุณพรทิพย์ จาละ)

เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

พฤษภาคม ๒๕๕๓